

Føroyar sum ferðamannaland:

Seta guide í Kirkjubø at taka sær av teimum 10.000 turistunum

— sum vitja bygdina summarmánaðirnar

Nú summarið av álvara er farið at gera vart við seg bæði um okkara leiðir og sunnanfyri — tekur ferðafólkastreymurin til og ur Føroyum dik á seg.

Nógvir føroyingar leita burt í onnur lond fyrri at brúka frittíðina har. Nokur okkara ynskja tó heldur at vera heima og leggja leiðina út um bøgardarnar at njóta føroysku náttúruna hesa sjáldsama vökrum ársstíð.

Uttanfrá floyma ferðafólk/ turistar inn á okkum. Tey ynskja eins og mong av okkum at sleppa burt í onnur lond at njóta frittíðina.

Ahugin millum útlendingar fyrri Føroyum sum ferðamannaland tykist vaksa støðugt. Hvørt ár koma fleiri og fleiri turistar higar við flogfari og skipi. Tað er uttan iva okkara fjarstøða sum tjóð og okkara sjáldsama náttúra, sum toga turistarnar henda vegin.

Ongin ferðamannapolitikkur

Hóast vit ikki hava nakan ferðamannapolitik í Føroyum, sum sigur nakað um, antin vit skulu satsa uppá turismu ella ikki, so hevur útvikling-

urin verið tann, at ferðamannafeløg, skipafeløg, flogfeløg o.o. hava gjørt eitt stórt arbeiði fyrri at reklamenra fyrri Føroyum sum ferðamannaland. Í útlendskum bløðum og tíðarritum kunnu fólk fjart burturi lesa um, hvørjir møguleikar eru at koma til Føroya.

Hetta eru sannroyndir. Men samstundis mugu vit ásanna, antin vit vilja tað ella ikki, at vit einans gera hálggjørt arbeiði. Fyrst »lokka« vit turistarnar til Føroya — og síðani sleppa vit teimum uppá fjall. Turisturin veit ikki betur enn, at hann hevur sæð lýsingar og hoyrt um, hvussu nógv verður gjørt fyrri at fáa útlendingar higar í summarmánaðir.

Fyri bert at taka eitt dømi. Tað stóð fyrri nokrum árum síðani turistum við campingvognum í boði at sleppa biligari til landið. Hetta samstundis sum einki var gjørt fyrri at fáa campingpláss. Og soleiðis kunnu vit halda fram.

Fylgjurnar

Fylgjurnar av hesum hel- tur tilvilddarligu og óskipaðu víðurskiftinum merkja vit ikki minst tey

fólk úti á teimum pláss- um, har turistarnir fyrst leita til. Pláss við náttúruvakurleika og við søguligum virðum.

Tað verða so fólkini á slikum plássum, sum mugu royna at visa tað so nógv umrødda føroyska gestabliðni — og tað ókeypis. Ti tað liggur nú einaferð ikki til føroyingin at taka pengar fyrri gestabliðni.

Higartil hevur tað so gingið hampuliga væl í hond. Men nú er so bryting við at koma í. Turistarnir leita higar í støðugt størri tali og hetta krevur tí meira av teimum fólkum, sum vanliga hava verið noyðd at tæna ynskjunum hjá turistunum.

Kirkjubøur

Tíðindablaðið Sosialurin gjørdi tí av at vitja eitt ávíst pláss, har turistar koma í stórum tali um summarið. Vit valdu Kirkjubø, tí her leita helst flestu turistar. Plássid liggur nærhendis Havnini og er lætt at koma til og frá.

Vit stukku inn á gólvíð á bóndagarðinum og hittu har Páll Patursson, konauna Sólva og gentuna í húsinum, Turid Olsen úr Havn.

Múrin stendur altíð opin fyrri turistum. Hann er ein partur av okkara søgu

Turid var júst í ferð við at baka 150 bollar til nakrar norskar turistar, sum høvdu boðað frá komu. Harafturat var eisini 10 ára føðingardagur á garðinum.

Vit sessast og práta afturvið einum kaffimunni. Um allar hesar turistarnar, sum nú daga undan havsbrúnni — fleiri og fleiri sum tað liður út á summarið. Harav flest allir leita til Kirkjubøar.

— Ja, ikki færri enn 10.000 turistar munnu fara at vitja her í summari, heldur Páll fyrri. Hetta er stórt tal, men sjálvandi fara vit at vísa teimum sama gestabliðni sum forfedrar okkara hava víst teimum fremmandu, ið hava leitað higar at hoyra um søgu okkara og siggja fornminni her á staðnum.

Ringa samvitsku

Páll tykist nú at suffa. Hetta er tó ikki tí, at hann hevur fortíð av turistunum. Nei tað er tvørturímóti tí honum tykist so synd í teimum — at skula koma higar og so nærum verða sieptir uppá fjall.

— Her koma turistar alla tíð á degnum og tað er avmarkað, hvørjar møguleikar vit á garðinum hava at vísa teimum runt. Eg má bara víðganga, at ein hevur so ringa samvitsku at siggja fólk koma higar, og so ikki fáa nakað at vita og siggja.

Páll sigur í hesum sambandi, at ey bæði —

Sólva og hann sjálvur saman við Turid hava avgjørt at seta eitt fólk burturav at taka sær av turistunum summarmánaðirnar — ein sonevndan guide.

Fastan guide

Og tað fall sjálvandi í Turid sa lut at átaka sær hetta nýggja starvið. Turid, sum er dóttur Heina og Kirsten Olsen í Havn, ið eru kend frá teimum mongu ferðafrásegnunum kring heim, hevur eisini verið nógv burturi. Hon dugir flótandi enskt og hevur lætt við at tosa við fólk. Eisini liggur væl fyrri at siga frá Føroya søgu, tí meðan hon var yviri í USA gjøgnum AFS-felagsskapin helt hon oftani fyrilestrar um Føroyar.

— Eg haldi hetta er eitt spennandi arbeiði, men tá heystið kemur ætli eg mæi so til Danmarkar at læra til sjúkrasystur, sigur Turid. Hon er fødd í Iran, meðan hon hevur annars gingið í skúla í Føroyum. Eitt skifti var hon á Kunsthandverkaraskúla í Danmark.

Páll og Sólva halda, at tað uttan iva er rætt at royna eina slíka guideskipan í eina tíð. Inntøurnar som koma frá atgongumerkjum — vaksin 15 kr. og børn 5 kr. og frá sølu av brochurum 5 kr. fara til at lona Turid við. Hon skal vísa turistunum runt í Roystovuni, prestaskúlanum, Múr-

Orð og myndir:
Jan Müller

inum, kirkjuni osfr.

Verður so nakað til avlops fer tað til at rinda tær útreiðslurnar, sum bóndahjúnini annars sjálvi mugu rinda.

Nógv stríð

Tað er soleiðis og hevur verið tað altíð, at tey, sum hava búð á Garðinum í Kirkjubø hava tikið sær av turistum. Mangan hava tey eisini verið noyðd at hava fólk gistandi á nátt. Bert ta einu ferðina yvinnáttaðu 28 fólk á garðinum.

Hvat útreiðslum viðvikir í samband við teir mongu turistarnar, so hevur tað heldur ikki kostað so lítið av pengum at halda húsin viðlíka, at restaurera tey og at halda tey rein. Bert ein einstakur dag hava meira enn 1200 fólk vitjað í Roystovuni í Kirkjubø, so ein kann sjálvur mynda sær stríðið.

Hvussu við WC til teir mongu turistarnar spurdu vit tey bæði. Til tað svara tey, at turistarnir hava verið noyddir at sleppa innar hjá teimum. Nú hava tey so sjálvi gjørt eitt nýtt WC, sum serstakliga turistarnir kunnu brúka.

Lítið hugsað

Páll tekur orðið. Hann sigur at tað er ikki ætlanin at gera forrætning við at taka pengar frá turistum, sum koma har at vitja.

Tey trý, Turid, Páll og Sólva, sum hava tikið stigið til at royndarkoyra eina skipan við fæstum guide